16.01.2013 г. / 18:27:57

Вяра

29.01 по еретическия, †16 януари по православния календар - Свв. мъченици Спевсип, Елевсип и Мелевсип, тяхната баба Леонила и другите с тях. Св. мъченик Данакт Четец

Страдание на светите мъченици Спевсип, Елевсип и Мелевсип, тяхната баба Леонила и другите с тях († 161-180 гг.)

Свети Поликарп, епископ Смирненски, ученик на свети апостол и евангелист Иоан Богослов, желаел да умножи словесното стадо на вярващите в Христа и с тази цел изпратил свои ученици в различни страни, за да проповядват без страх словото Божие навсякъде. Като узнал, че в Галия има гонение срещу християните по царски указ, с който всички те били осъдени на смърт, свети Поликарп изпратил там двама Божии свещеници, Андохий и Венигн, и трети - дякона Тирс. Това били наистина добродетелни хора, предани на Бога, усърдни в подвизите, готови с любов веднага да тръгнат на благовестнически труд по суша или море и повече жадували, отколкото се страхували от смърт за Христа. Като получили нареждане от своя епископ, те се качили на кораба готови за път. Като се прощавал с тях, свети Поликарп ги напътствал със

следните думи:

- Вървете, доблестни мъже, и с Христовата Божия благодатна помощ крепко Го отстоявайте. Чрез светото изповедание на пресвятото име на Христа ще намерите много сподвижници и като се радвате заедно с тях за победата, ще достигнете славата и вечните почести. Нека се умножат обилните плодове на вашите трудове и се възвеличи радостта в райските жилища на праведниците при вида на вашите свети постижения!

Напътствани с тези и много други благословения на свети Поликарп, те се качили на кораба и по особено Божие указание, скоро пристигнали до Марсилските брегове. Като слезли на брега, те веднага тръгнали на път и ангел Божий вървял пред тях. Като стигнали до един град, наречен Едуя, по Божие за тях промишление срещнали сенатора Фавст, най-благороден човек, който с чест и любов им оказал гостоприемство. Когато узнал, че гостите са презвитери, той усърдно започнал да ги моли да приведат към Христа чрез свето Кръщение семейството, роднините и познатите му. Самият той вече бил християнин, но таен, заради гонението срещу християните. Той довел при тях и сина си, юношата Симфориан. Впоследствие този юноша, научен от светиите, а най-вече по Божие предопределение, пострадал за Христа, когато това изискали обстоятелствата. Като представил юношата на свещениците, Фавст умолявал свети Венигн да го кръсти, а свети Андохий да стане негов възприемник. Божиите служители изпълнили благочестивото желание на бащата.

После, като си спомнил за сестра си и нейните внуци, Фавст казал:

- Аз имам родна сестра, Леонила, която живее в един от лингонийските градове. Тя има трима внуци - деца на сина ѝ, близнаци по рождение. Те, макар да са получили прекрасно образование, но следвайки примера на отците, си остават в

езичество и се покланят на идоли. Баба им пък, моята сестра, би желала да ги направи Христови воини и да ги посвети в служение на Христа Бога. Умолявам ви, свещеници Божии, помогнете ѝ и доведете докрай започнатото дело: просветете целия този благороден дом.

Като чули това, светиите решили да се разделят за проповед: Андохий се отправил заедно с Тирс в Августодон, където, след като обърнал мнозина в християнската вяра, починал с мъченическа смърт. Фавст отправил свети Венигн в лингонийския град при сестра си.

Леонила, сестрата на Фавст, срещнала свети Венигн като манна от небето - с голяма радост. Внуците ѝ в този ден били в града, наречен Пасмасия, за принасяне на нечисти жертви на идола на богинята Немезида, при което при връщането си у дома донесли на баба си остатъци от жертвеното месо. Но тя, като се гнусяла от скверните езически жертви, изхвърлила това месо на кучетата, а към внуците си се обърнала, в присъствието на презвитера Венигн, със следните думи:

- Обични мои внуци! Познайте нашия Господ Иисус Христос, Истинския и Живия Бог, Комуто въздават дължимото поклонение ангелите и всички твари, Който със Словото Си сътвори целия свят, простря с повелението Си небесната висина, разпростря ширината на земята, събра морските бездни и ги огради с пясък, украси небето със звезди, утвърди на него две големи светила - за да осветяват с лъчите си всичко сътворено от Него, насели водата с риби, облече земята с дървета и трева и създаде на нея, според волята Си, всякакви животни. После Той благоволи да създаде по Свой образ и подобие човека и го украси с особен дар на премъдрост, знание и разум, за да търси усърдно Господа - Владика на всички твари, и да не показва непочтение към Него чрез пренебрежение на познанието за Него, за да познава доброто

и да се научи да го различава от злото, и не само да не въздава почитание на безчувствените идоли, измислени от дявола за прелъстяване на хората, но и да ги отхвърля като нечисти и да избягва всякакво общение с тях, тъй като тези идоли са се появили в света поради коварството на дявола, който още в рая прелъстил първия човек. Най-обични мои внуци! Оставете всички нечисти идоли и твърдо повярвайте в Твореца на всичко - нашия Господ Иисус Христос. Ето, по Божия благодат, при вас е изпратен от далечна страна този свят мъж, когото виждате пред себе си. Послушайте го, понеже чрез неговата уста Сам Бог ви възвещава Своите заповеди и поучете се от него на това, което може да съдейства за вашето спасение.

Когато блажената Леонила, заедно със свети Венигн, увещавала така своите внуци, Божията благодат незримо проникнала в сърцата им. С удивление слушали юношите думите на своята баба, като се гледали един друг и размишлявали, а след това всички в един глас извикали:

- Защо мълча досега пред нас за такова важно нещо? Защо толкова дълго време скриваше от нас пътя на истината и лъчезарната светлина?

Като вдигнала нагоре поглед и издигнала ръце към небето, Леонила благодарила на Бога за това, че внуците ѝ започват да познават истината и с любов им казала:

- Моят син, вашият баща, който сега отиде в преизподнята, не се отличаваше нито с ум, нито с мъдрост, толкова беше ожесточен със сърцето си и потопен в мрака на нечестието, че не само не искаше да вярва в Христа Бога, но дори не искаше да произнася святото Му име. Каква полза можеше да принесе словото Божие на този, чието сърце изцяло беше обхванато от злобата на неверието. Ослепен от идолопоклонството, той и не можеше да вижда светлината на правдата. Само заради него аз мълчах досега и не ви говорех за това, което ще послужи за

ваша полза: боях се, че с пагубното си влияние завинаги ще ви отклони от правия път. Но тъй като по Божията воля него вече го няма на света, за вас изчезнаха всички препятствия. Настана благоприятно време - отворете и обърнете към небето телесните си очи, и сърдечните, и с помощта на Божията благодат, благодатта на нашия Господ Иисус Христос, изкоренете от душите си всяка склонност към идолопоклонство, та чрез това да се изпълните с непрестанна радост.

Много и други неща говорила блажената Леонила на юношите заедно със светия презвитер, а под влияние на речите им те си спомнили видените през нощта сънища, които предуказвали обръщането им към Христовата вяра и започнали да си ги разказват един на друг.

- Видях - казал най-големият, Спевсип - като да сучех мляко и чух: “Пий, Спевсип, от спасителното мляко, за да се подкрепиш и да можеш да устоиш против враговете, и да получиш славна победа.

- Аз пък видях - казал Елевсип - някакъв мъж, седящ на небесен престол, и сияещ с неизразима слава, от блясъка на която ми притъмня на очите и ме обхвана ужас и страх. А той, като обърна към мене лъчезарното си лице, каза: “Не се бой, защото ще се удостоиш да получиш венеца на победата!”

Третият брат, Мелевсип, разказал така съновидението си:

- Аз видях, и сам не зная кой велик Цар, в ръцете на Когото имаше скиптър. Той ни прие и тримата във войската Си, като ни възложи воински пояси и като ни изкупи на скъпа цена от плен, предписа за нас със златни думи вечна свобода и ми каза: “Мелевсип! Назначих вас, тримата братя, да бъдете Мои приближени и да ви увенчая с вечни награди, понеже вашата баба непрестанно - и денем и нощем, Ми се моли за вашето

спасение, да бъдете насочени към истинския път на живота и като се избавите от злия дух, да се сподобите да видите светлината на истината, а вместо смърт, да наследите живот.

Дивни били виденията на тримата братя, еднакво означаващи обръщането им към Бога! Под впечатление на тези видения и заради увещанията на Леонила и презвитера, братята се обърнали накрая към блажената си баба със следните думи:

- Кажи ни какво да направим, та вашата проповед да ни приведе към спасение и да ни освободи от предишните заблуди?

Света Леонила и Божият презвитер се зарадвали и с благодарност към Господа в душите си, отвърнали:

- Съблюдавайте всички Божии заповеди, твърдо вярвайте в Царя на царете - Христа Бога, отхвърлете всички идоли и всецяло се посветете на служба на своя Създател - Бога.

След това светият презвитер Венигн старателно научил юношите на истините на християнската вяра, кръстил ги и окончателно ги утвърдил в Христовото изповедание. Сам той се оттеглил в един от Дивионийските градове, където за кратко време обърнал мнозина към Христа и починал мъченически.

Тримата свети братя близнаци веднага след утвърждаването си във вярата изпратили свои слуги със заповед да разрушат споменатия идол на богинята Немезида и сами унищожили дванадесет истукана, които се намирали в дома им. Из цялата Лингонийска страна веднага преминала мълвата за това, че внуците на Леонила, тези толкова знатни по произход юноши, повярвали в Христа и унищожили идолите. Народът се озлобил, а властите, съдиите и езическите жреци се вдигнали

срещу тях. Събрали се началници от всички страни и започнали да разпитват светите юноши:

- Откъде така неочаквано ви нападна безумието? Кой ви внуши да отхвърлите почитанието на боговете, на които от древни времена са служили вашите предци? Нима така леко сте готови да отхвърлите заповедта на царя и да считате за Бог разпнатия от иудеите Христос?

Като се изпълнили с Дух Светий, юношите отвърнали:

- О, слепи по сърце! Обзети от вечен мрак, затънали в грехове и обречени на вечни мъки и смърт! Защо, измамени от дявола, карате и нас да се покланяме на камък или на друг някакъв предмет, на който е придадено подобие на човек? Та това са изделия на човешките ръце: те са бездушни, безчувствени и нищожни, а вие ги почитате за богове поради безумието си. Нашият Господ Иисус Христос е Бог жив и по учението на нашата вяра равносъщен с другите Лица на Пресветата Троица - Отец и Свети Дух, Той е Бог от Бога, Светлина от Светлина, Сияние от Сияние и Който е бил, е и ще бъде, Творец на всичко, което е в света.

Тези думи на светите братя изпълнили езичниците с ярост, особено жреците и началниците. Един от тях, на име Кодрат, не се стърпял и ударил Спевсип и Елевсип по страните, тъй като само тези двама юноши говорели против езичниците. Мелевсип възкликнал, като видял нанасяните на братята си побои:

- Защо не биеш и мен като братята ми? Защо ме лишаваш от това благодеяние? Ето, те вече започнаха да понасят страданията, които ние всички така желаем, а ти не ми даваш да претърпя свето страдание, като да ме считаш за невярващ в Христа и свой съмишленик? Ние всички еднакво твърдо вярваме в Христа, еднакво презираме езическото ви нечестие

и се надяваме да получим от Христа еднаква награда.

- Заради безчестието на нашите богове сега ще ви подложим на различни мъчения - казал Кодрат.

Елевсип отговорил:

- Колкото повече мъчения ни приготвите, толкова повече ще ни укрепите в Божията благодат.

- Ако не им изрежете езиците от корен - казал другият началник Палмат, - те няма да престанат да безчестят нас и нашите богове.

Спевсип отвърнал:

- Ако ни отрежете телесните езици поради своята жестокост, то ние ще прославяме Божието величие с вътрешните езици на душите си и вашата злоба никога не ще ни застави да се отречем от светата вяра в Христа.

- Окаяни! - възкликнал Палмат и третият началник Хермоген. - Всички заедно се готвите за смъртно наказание.

- Да умрем за Христа - отвърнал Спевсип, - ние считаме за велико щастие за себе си, понеже по такъв начин ние по-скоро ще преминем във вечния живот, където няма никаква скръб, но само непрестанна радост.

Като видели непоколебимата твърдост на светите юноши в християнската вяра, лингонийските съдии започнали съвещание помежду си. Замисляли на какви най-страшни мъчения да ги предадат за страх на останалите и с каква люта смърт да ги умъртвят. Най-напред решили да поканят уважаваната от всички Леонила и да се опитат чрез нея да ги отклонят от християнската вяра, като отново ги обърнат в езичество.

Те ѝ казали:

- Ако искаш да избавиш внуците си от мъки и да ги спасиш от смърт, върви и ги убеди отново да направят разрушените от тях богове, да им се поклонят и да им принесат прилични жертви.

На тези и други подобни увещания Леонила отговорила:

- Ще отида и ще се постарая да ги убедя да се погрижат за своето спасение.

Когато дошла при светите си внуци и узнала за твърдостта им в светата вяра, тя много се зарадвала. С любов целувала всеки един от тях, плачейки от радост и благодарейки на Христа Бога, и като Му се помолила, им казала:

- Във вашия род не е е имало по-благороден, по-богат, по-добър и по-угоден на Бога от вас. С изповеданието на Христовата вяра вие преосвещавате целия си род и макар да сте млади, надминали сте по мъдрост всички по-възрастни от рода си. Като станахте Христови воини, вие придобихте огромно и безценно съкровище. Бъдете непреклонни и твърди в светия Христов закон, въоръжете се с вярата в Христа, не се бойте от заплахи и мъчения. Видимите царства на този свят, заедно с целия настоящ живот, са нищожни и ги очаква бърз край. Невидимото Божие царство е вечно и да го желае, да се стреми към него е свойствено на истинската мъдрост. Вие можете да го получите за кратковременни подвизи и чрез бързопреминаващи страдания да влезете във владение на вечните радости.

С тези думи тя ги предала на Христа и като видяла, че юношите са изпълнени с Божия благодат и са твърди във вярата, се успокоила и си отишла.

Скоро след това съдиите повикали светите юноши и ги

попитали дали са съгласни да се поклонят на боговете и високо да заявят за това пред целия събран народ. Но те изповядали открито пред всички вярата си в Единия Истинен Бог и пълната си готовност да отидат заради Него на всякакви изтезания и смърт. Заедно с това те се отрекли от лъжливите и нищожни езически богове. Тогава завързали светите братя за нозете и ръцете, окачили ги на едно дърво и ги разтеглили, подобно на струни на гусла, така силно, че костите в телата им започнали да излизат от ставите. Подкрепяни от Христовата сила, те търпеливо понасяли ужасните страдания и се смеели над своите мъчители - съдии:

Свети Мелевсип говорел така:

- Нашият Господ и Спасител Иисус Христос е бил прикован към кръста заради нашите грехове. От това свято дърво ние получихме в помощ и защита кръстното знамение. Ние, тримата Негови раби, като висим на дърво, ставаме мъченици за Неговото име. Щастлив е плодът на дървото, което държи трима мъченици, принесени в жертва на Пресветата Троица.

Като видели, че светите юноши не само не отслабват сред мъченията, но като че ли повече укрепват, съдиите им казали:

- Вие няма да умрете на това дърво, както ви се иска, но ще загинете в огъня.

- Още по-голямо ще е нашето блаженство - отговорил отново свети Мелевсип, - ако предстанем пред Бога.

Нечестивците по-силно разпалили огъня, като желаели да изгорят Христовите раби. Но колкото повече се усилвал огънят, толкова повече се явявала славата на светиите. Когато след дълго време огънят изгаснал, се оказало, че светите са живи, невредими и недокоснати от огъня. Те само се смеели над мъчителите и казвали:

- Дадена ни е власт да преминем при Христа, нашия Бог, тогава, когато сами решим. И ние решихме още да се посмеем над вашето безумие, макар че няма да се забавим да се явим на небесния пир.

Накрая, като видели пред себе си сонмове от свети ангели, готови да съпровождат душите им в Царството Небесно, тримата свети братя преклонили коленете си на земята и като се помолили заедно, предали на Бога светите си души. Честните им тела били погребани на разстояние две поприща от града в селището, наречено Урват, където впоследствие бил по-строен храм в тяхна чест. Там ставали чудеса и болните получавали изцеление.

След смъртта на светите мъченици една жена, на име Иовила, се възпламенила от Божествена любов и ревност. Като пренебрегнала мъжа си и единствения си малолетен син, тя извикала сред невярващите езичници:

- И аз съм Христова рабиня и непоколебимо изповядвам Христа Бога, Живия и Истинния. Нечистите и нищожни ваши идоли отхвърлям.

Веднага я хванали, окачили я за косите и започнали да я мъчат по всевъзможни начини. А когато тя не пожелала да се отрече от Христа, независимо от всичко, я довели, заедно със света Леонила, бабата на юношите, в споменатия град Урват и там ги посекли с меч. Някой си Неон, който станал свидетел на подвизите на светиите и описал техните страдания, предал ръкописа на Турвон, а сам открито изповядал вярата си в Христа и бил бит дотогава, докато не починал мъченически, като предал душата си на Господа. И самият Турвон, подражавайки на примера на светите страдалци, преминал през мъченическа смърт към вечния живот.

Всичко това станало в 16-ия ден на месец януари по време

на царуването на Аврелий Вера (или Антонин), по-точно - когато над света царувал нашият Господ наш Иисус Христос, Комуто, заедно с Отца и Светия Дух, чест и слава сега и всякога и во веки веков. Амин.

В памет на светия мъченик Данакт Четец (II в.)

Светият мъченик Данакт се родил в Илирия, в град Авлон и бил църковен четец. По време на нашествието на езичниците, той взел църковните съсъди, за да ги скрие от неверните, но бил хванат. Езичниците го принуждавали да принесе жертва на бог Дионисий. Но свети Данакт не им се подчинил и претърпял мъченическа кончина, пронизан от меч.

buditeli.info © 2017